

Javaslat

**az Ózd és Térsége Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti Integrált Intézmény –
Katona József úti Bölcsőde szakmai programjának jóváhagyására**

Előterjesztő: Társulási Tanács Elnöke
Előkészítő: ÓTSZEGYII Igazgatója

Ózd, 2022. november 21.

Tisztelt Társulási Tanács!

Az Ózd Kistérség Többcélú Társulása fenntartásában működő Ózd és Térsége Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti Integrált Intézmény – Katona József úti Bölcsőde (3600 Ózd, Katona J. út 2-4.) tekintetében Ózd Város Önkormányzata sikeres pályázatot nyújtott be a „Bölcsődei férőhelyek kialakítása, bővítése” a TOP-1.4.1-19 kód szám alatti felhívásra. A kivitelezési munkálatok, az épület átadása 2022. év végéig megtörténik. A férőhelybővítés miatt a B.-A.-Z Megyei Kormányhivatalnál, mint engedélyező hatóságnál kezdeményezni szükséges a működési engedély módosítását. A hatósági eljárás során csatolni kell az intézmény szakmai programját, mely tartalmazza a megváltozott működési feltételek miatti módosításokat.

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) 104. § (1) bekezdés d) pontjában foglaltak szerint a szakmai program jóváhagyása a fenntartó hatáskörébe tartozik.

Tisztelt Társulási Tanács!

A fentiek alapján kérem az előterjesztés megtárgyalását, és az ÓTSZEGYII Katona József úti Bölcsőde Szakmai programjának jóváhagyását a határozati javaslat 1. melléklete szerint.

Határozati javaslat

Ózd Kistérség Többcélú Társulása Társulási Tanácsának

...../2022. (XI. 21.) határozata

**az Ózd és Térsége Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti Integrált Intézmény –
Katona József úti Bölcsőde szakmai programjának jóváhagyásáról**

Ózd Kistérség Többcélú Társulása Társulási Tanácsa az Ózd és Térsége Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti Integrált Intézmény – Katona József úti Bölcsőde szakmai programját a határozati javaslat 1. melléklete szerinti tartalommal hagyja jóvá.

Felelős: a szakmai program végrehajtásáért: ÓTSZEGYII igazgatója

Határidő: folyamatos

**Ózd és Térsége Szociális, Egészségügyi
és Gyermekjóléti Integrált Intézmény
Katona József úti Bölcsőde
Szakmai Program**

**Programért felelős: szakmai egységvezető
Ózd, Katona József út 2-4.
Tel.: 48/471-761**

**Program érvényességi területe:
Katona József Úti Bölcsőde**

A Katona József úti Bölcsőde személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátás, gyermekek napközbeni ellátása keretében bölcsődei ellátást biztosító intézmény, melynek fenntartója Ózd Kistérség Többcélú Társulása (3600 Ózd, Városház tér 1.). Munkáját a többször módosított 1997. évi XXXI. törvény és annak végrehajtási rendeletei, és a gazdálkodását érintő hatályos jogszabályok alapján végzi. Az intézmény működtetője az Ózd és Térsége Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti Integrált Intézmény.

A Katona József úti Bölcsőde az Ózd és Térsége Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti Integrált Intézmény egységeként, a társult településeken ellátást biztosít – a családban élő gyermek életkorának megfelelő nappali felügyeletével, gondozásával, nevelésével, foglalkoztatásával és étkeztetésével – azon gyermekek számára, akiknek szülei, nevelői, gondozói munkavégzésük, munkaerő-piaci részvételt elősegítő programban, képzésben való részvételük, betegségük vagy egyéb ok miatt napközbeni ellátásukról nem tudnak gondoskodni.

Az intézmény székhelye: 3600 Ózd, Városház tér 1.

Az intézmény telephelye: 3600 Ózd, Katona József út 2-4.

Az intézmény nyitva tartása: munkanapokon: 5 – 17 óráig.

Férőhelyszám: **108 fő**.

- **Az ellátandó célcsoport és az ellátandó terület jellemzői**

A bölcsőde a családban nevelkedő 3 éven aluli gyermekek napközbeni ellátását, szakszerű gondozását és nevelését biztosító intézmény. Ózd városban 2 bölcsőde, összesen 108 férőhellyel áll a kisgyermeket nevelő családok rendelkezésére. A Katona József úti Bölcsődében **108 férőhelyen, négy gondozási egységben, nyolc csoportban** történik a gondozás-nevelés.

2004. január 1. napjával kijelölésre, majd 2012-ben módosításra kerültek Magyarországon a kistérségek határai. Az Ózdi Kistérség Borsod-Abaúj-Zemplén Megye nyugati részén 17 települést lehatároló kistérség. A kistérség települései az Ózdi dombvidéken a Hangony-patak völgyében, a Hegyháton és az Uppony hegység peremén helyezkednek el. Az 1988-1990-es években bekövetkezett rendszerváltást követően az Ózdi kistérség településeit sem kerültk el a gazdasági-társadalmi változások. Mára Ózd városban a kohászat jelentős része megszűnt, helyét fokozatosan a finommechanikai és elektronikai ipar veszi át. A települések önkormányzatai és lakossága folyamatosan mindent megtesznek annak érdekében, hogy ráataláljanak azokra – a meglévő, vagy eddig ki nem használt – lehetőségekre, adottságokra, sajátosságokra, amelyek kiaknázásával elindulhatnak, vagy továbbléphetnek a fejlődés útján.

- **A szolgáltatás célja, feladata, alapelvei**

Szakmai céljaink:

A gondozás és nevelés elválaszthatatlan egységet alkot. A gondozás elégíti ki a gyermek testi és lelki szükségleteit. A gondozónő magas színvonalon, a gyermek szükségletét és érettségét figyelembe véve végzi a gondozási műveleteket. A nevelés szocio-kultúrálisan meghatározott, céltudatos tevékenység, amely az érési folyamatok figyelembevételével, a gyermek személyiségfejlődését előmozdítja, tanulási folyamatait elősegíti. A bölcsődei nevelés célja a pszicho-szociálisan érett, önálló harmonikus személyiség kialakulásának az elősegítése, a gyermek egyéni sajátosságainak figyelembevételével és öntevékenységének támogatásával.

Intézményünk alapkonceptiója a kölcsönös nyitottság, a bizalom, őszinte érdeklődés a családok és a bölcsőde iránt. Ezzel kezdődnek a gyermekek megismerése, a bölcsődei nevelésnek-gondozásnak a megtervezése. Olyan szolgáltató intézmény működtetése a célunk, amely alapellátás keretében, alaptevékenységként napközbeni ellátást nyújt a gyermekek számára. A nevelés-gondozás célja a szeretetteljes biztonságot nyújtó, érzelmekben gazdag bölcsődei élet megszervezése, ahol a szakszerű nevelés-gondozás, családias, derűs, nyugodt légkörben zajlik, biztosítva a gyermekek fejlődéséhez szükséges változatos feltételeket.

Feladatai:

Az érzelmi biztonságot nyújtó kapcsolatok kialakítása csecsemővel és a kisgyermekkel. Az önálló, aktív tevékenység támogatása. A környezethez való alkalmazkodás, az alapvető kulturhigiénés szokások és viselkedési szabályok megtanulásának segítése. A személyiség kibontakozásának az önállósulás fejlődésének támogatása. Derűs légkör biztosítása, a bölcsődébe kerüléssel járó nehézségek lehetőség szerinti megelőzése, illetve csökkentése a gyermek segítése az áttérés nehézségeinek feldolgozásában.

A családban nevelkedő – 20 hetestől a hároméves korú – gyermekek szakszerű nevelését és gondozást végzi. A bölcsődei nevelés-gondozás célja és feladata a gyermek testi és pszichés szükségleteinek kielégítése a fejlődés elősegítése.

A bölcsődei nevelés-gondozás alapelvei:

1. A család rendszerszemléletű megközelítése:

A család rendszerszemléletű megközelítése értelmében a bölcsődei nevelésben elsődleges szempont a család működésének megismerése, megértése. Az interakciós mintákat a kisgyermek visszatükrözi, ezáltal képet kaphatunk a család erősségeiről, gyengeségeiről. Az erősségek hangsúlyozása által a szakember hozzájárulhat a család életminőségének javításához.

2. A koragyermekkor intervenció szemlélet befogadása:

A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató funkcióját tekintve alkalmas szintér a koragyermekkor intervenció szemlélet alkalmazására. Aminek értelmében a kisgyermeknevelő feladata esetlegesen felmerülő fejlődési elmaradások felismerése, jelzése.

3. A családi nevelés elsődlegességének tisztelete:

A gyermek nevelése elsősorban a család joga és kötelessége. A bölcsőde a családi nevelés értékeit, hagyományait és szokásait tiszteletben tartva és lehetőség szerint erősítve vesz részt a gyermekek nevelésében-gondozásában, illetve szükség esetén lehetőségeihez mérten törekedve a családi nevelés hiányosságainak kompenzálására, korrigálására. Mindezek értelmében fontos tehát a szülők számára lehetővé tenni a tevékenység különböző szinteken és módokon megvalósuló bekapcsolódását a bölcsőde életébe.

4. A gyermeki személyiség tisztelete:

A gyermeket, mint fejlődő személyiséget a kisebb körű kompetenciából fakadó nagyobb segítség igénye miatt különleges védelem illeti meg. A bölcsődei nevelés-gondozás értékközvetítő és értékteremtő folyamat, amely a gyermeki személyiség teljes kibontakoztatására a személyes, a szociális és a kognitív kompetenciák fejlődésének segítésére irányul az emberi jogok és az alapvető szabadságjogok tiszteletben tartásával.

5. A kisgyermeknevelő személyiségének meghatározó szerepe:

A gyermeket nevelő felnőttek személyisége különbözik egymástól. Ez természetes, megszüntetésükre nem kell törekedni. Az egészséges személyiségfejlődés szempontjából azonban fontos, hogy a szülők és a gondozónők a gyermek elfogadásában öntevékenységének biztosításában, a biztonságát szolgáló szabályokban és alapvető erkölcsi normákban lehetőség szerint minél inkább egyetértsenek. Az egy csoportban dolgozó gondozónőknek egyeztetni kell elvárásaikat a csoport nyugalma szempontjából, a fontos viselkedési szabályokat illetően. A bölcsőde és a család kapcsolatának partnerivé válásával a gondozónők modellt nyújtanak a szülők számára a gyermeknevelésben, erősítik a szülők kompetenciáját, segítik őket a neveléssel kapcsolatos esetleges problémák megoldásában.

6. A biztonság és stabilitás megteremtése:

A gyermek személyi és tárgyi környezetének állandósága (saját kisgyermeknevelő rendszer, felmenő rendszer, csoport és helyállandóság) növeli az érzelmi biztonságot, alapul szolgál a tájékozódáshoz, a jó szokások kialakulásához. A napirend folyamatosságából, az egyes mozzanatok egymásra épüléséből fakadó ismétlődések tájékozódási lehetőséget, stabilitást, kiszámíthatóságot eredményeznek a napi események során, növelik a gyermek biztonságérzetét. A gyermek új helyzetekhez való fokozatos hozzászoktatása segíti alkalmazkodását, a változások elfogadását, az új megismerését, a szokások kialakulását. A biztonság nyújtása természetesen magában foglalja a fizikai és pszichikai erőszak minden formájától való védelmet is.

7. A fokozatosság megvalósítása:

A fokozatosságnak kiemelkedő szerepe van a változások elfogadására, az új megismerésére a szokások kialakítása vonatkozásában. A fokozatosság elvének betartásával elkerülhetők a hirtelen változások okozta megrázkódtatások. A családból a bölcsődébe kerülő gyermeknél az átmenet megkönnyítését a szülővel való fokozatos beszoktatási módszer alkalmazása biztosítja. A kisgyermeknevelőknek lehetősége van arra, hogy a szülő és gyermek közös tevékenysége során megismerje az egyéni szokásokat és azokat a későbbiek során figyelembe vegye. Ennek az együttműködésnek, egymásra figyelésnek a feltétele, hogy egy időben csak egy gyermek kerüljön a gondozónőhöz beszoktatásra.

8. Az egyéni bánásmód érvényesülése:

A gyermek fejlődésének alapvető feltétele a felnőtt őszinte érdeklődő figyelme, megbecsülése, a kompetenciájának elismerésén alapuló választási lehetőség biztosítása az egyes élethelyzetekben, a pozitív megnyilvánulások támogatása, megerősítése, elismerése. A kisgyermeknevelő meleg, szeretetteljes odafigyeléssel, a gyermek életkori és egyéni sajátosságait, fejlettségét, pillanatnyi fizikai és pszichés állapotát, hangulatát figyelembe véve

segíti a gyermek fejlődését. Fontos, hogy a bölcsődébe járó kisgyermek mindegyike folyamatosan érezze a róla gondoskodó felnőtt elfogadását akkor is, ha lassabb fejlődik, akkor is, ha több területen jelentős eltérést mutat az átlagos fejlődéstől, ha a sajátos nevelési igényű, ha viselkedése bizonyos esetekben különbözik a megszokottól, emiatt nehezebben kezelhető. A kisgyermeknevelő elfogadja, tiszteletben tartja a gyermek vallási, nemzetiségi/etnikai, kulturális stb. hovatartozását, és a lehetőségek szerint segíti az identitástudat kialakulását és fejlődését, segíti a saját és a más kultúra és hagyományok megismerését és tiszteletben tartását.

9. Gondozási helyzetek kiemelt jelentősége:

A nevelés és gondozás elválaszthatatlan egységet alkotnak. A nevelés tágabb, a gondozás szűkebb fogalom. A gondozás minden helyzetében nevelés folyik, a nevelés helyzetei, lehetőségei azonban nem korlátozódnak a gondozási helyzetekre.

10. A gyermeki kompetenciakészítés támogatása:

Biztosítani kell annak a lehetőségét, hogy a kisgyermek a játékon, a gondozási helyzeteken és egyéb tevékenységeken keresztül ismeretekhez, élményekhez, tapasztalatokhoz jusson, átélhesse a spontán tanulás örömét, megerősödjön benne a világ megismerésének vágya. Kíváncsiságának fenntartásával, pozitív visszajelzések biztosításával segíteni kell önálló kezdeményezéseiket, megteremtve ez által az egész életen át tartó tanulás igényének, folyamatának biztos alapját.

- A megvalósítani kívánt program konkrét bemutatása, a létrejövő kapacitások, a nyújtott szolgáltatáselemek, tevékenységek leírása

A bölcsődei nevelésben előnyben részesülnek a megerősítő, elismerő, támogató módszerek. Az elvárások megfogalmazásánál figyelembe kell venni az életkori – és egyéni sajátosságokat, a gyermek fejlettségét, a személyi – és tárgyi környezet nyújtotta lehetőségeket. A szokások kialakításánál kiemelkedő szerepe van a fokozatosságnak és rendszerességnek. A kisgyermeknevelő modell a gyermek számára, valamennyi megnyilvánulása példaértékű legye.

Azt valljuk, hogy csak nyugodt, derűs, szeretetteljes légkörben felnövő gyermekekből válnak boldog, kiegyensúlyozott, a világra nyitott, érdeklődő, önállóan gondolkodni tudó emberek. A kisgyermek életében az első 3 év az első közösségének meghatározó szerepe van a gyermek későbbi személyiségfejlődésében. A kisgyermek ebben az életszakaszában a legsérülékenyebb testileg, lelkileg egyaránt, erősen függ a felnőttektől, ezért a kisgyermeknevelő személyisége meghatározó. Fontosnak tartjuk a biztonságot nyújtó környezetet, melyben a legteljesebb odafigyeléssel óvjuk és vigyázzuk a ránk bízott gyermekeket.

Egészséges testi fejlődés elősegítése:

Bölcsődénk egészségnevelésének célja a gyermek egészségkultúrálisági szintjének korosztályának megfelelő szintre emelése, valamint a gyermek saját maga iránti igényességének megalapozása, az ezt segítő szokások kialakításával. Intézményünk a megfelelő egészségneveléshez biztosítja az egészséges környezetet, valamint az egészséges fejlődést segítő nevelést-gondozást.

Bölcsődei étkeztetés:

A gondozási helyzetek az étkezéssel kapcsolatos fő nevelési cél, hogy a gyermek jó étvággal, örömmel, korának, fejlettségének megfelelő módon fogyassza el az ételt. Az étkezéshez nyugodt körülményeket, próbálkozásaihoz elegendő időt teremtünk. A kisgyermeknevelő ismerje a gyermek érkezési szokásait, az átmenet és a helyes technika elsajátítása érdekében.

A sikeres próbálkozásait a gondozónő megerősíti, dicsérettel jutalmazza, a sikertelenségért viszont nem kap elmarasztalást.

Az egészséges életmódra nevelés egyik fontos területe az étkezés. Az utóbbi évtized tapasztalatai egyértelművé tették, hogy a táplálkozás az egészség összefügg egymással. Tudományosan bizonyított, hogy a táplálkozási szokások kisgyermekkorban alakulnak ki, és az egész életre kiható ízlésformáló szerepük van. Ezért az egészséges életmódra nevelésnek már a bölcsődében el kell kezdődnie. Ennek egyik fontos része az, hogy az étkeztetésben az egészséges táplálkozás irányelvei érvényesüljenek, annak érdekében, hogy összetételében kielégítse a gyermek energia és tápanyagigényét, illetve a felkínált, étrendet alkotó enni innivalókon keresztül a gyermekek megismerhessék a korszerű táplálkozás alkotóelemeit. A bölcsődében a gyermekeknek napi négyzeri étkezést biztosítunk (reggeli, tízórai, ebéd és uzsonna).

A játék:

A játék a kisgyermek életének legfontosabb, a gyermek testi-, érzelmi-, értelmi-, és szociális fejlődését döntő módon meghatározó tevékenysége. Fontos a gyermek fejlettségének, életkori és egyéni sajátosságainak megfelelő, az optimális fejlődést elősegítő feltételek biztosítása (tér, idő, eszköz). A kisgyermeknevelő nevelői magatartásával támogatja az elmélyült, nyugodt, aktív játéktevékenységet. A gyermek igényeitől és helyzetétől függően szerepet vállal a játékban, annak tartalmát ötleteivel, javaslataival színesíti. A társakkal való együttlét örömet szerez, kedvezően befolyásolja az értelmi és érzelmi fejlődést. A szokások kialakításánál és a viselkedési szabályok megtanulásánál a társak mintát nyújtanak. A társas kapcsolatok fejlődésére, alakulására elsősorban a játékhelyzetek teremtenek lehetőséget. A kisgyermeknevelő feladata a nyugodt, derűs hangulat megteremtése, szükség esetén segítség a konfliktus megoldásában.

Rendszeres testmozgás, napi szabadlevegőn való tartózkodás:

Biztosítjuk a napi testmozgást, megfelelő udvari mozgásfejlesztő játékokkal. A szabadlevegőn való tartózkodás időpontja, mértéke az évszaknak, időjárási viszonyoknak, gyermekek életkorának megfelelően van megválasztva. Kánikulában, esőben, erős havazáskor, nagy erejű szélben, sűrű ködben, vagy -5 foknál hidegebb időben mellőzzük.

Harmonikus életvitel:

Rugalmas napirend kialakítása a gyermek szükségleteinek és igényeinek figyelembevételével, az aktív és passzív időtöltések megfelelő arányának megválasztásával. Garantáljuk a gyermek egészséges lelki fejlődéséhez megfelelő élményanyagot, támogatjuk a szülőket a neveléssel, gondozással kapcsolatban a gyermek harmonikus fejlődése érdekében.

Személyiségfejlesztés:

A személyiségfejlesztés célja a bölcsődében az egyénre szabott optimális személyiségformáló hatású tevékenységek biztosítása. A személyiség széleskörű fejlesztése tudatos és tervszerű pedagógiai módszerekkel. A bölcsődei nevelés során olyan képességeket fejlesztünk, mely képessé teszi a gyermeket a tanulásra. A kötetlenség, szabadon választhatóság fontos, a gyermek választ tevékenységi formát érdeklődése szerint.

A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok:

A közösségfejlesztés célja a bölcsődében a gyermek társadalmi beilleszkedésének elősegítése, a közösségi élet alapjainak megteremtése. A társas viselkedés, az alkalmazkodás szabályainak első tényleges színtere a bölcsőde. A gyermek itt szembesül először a közösséghez, annak szabályaihoz való alkalmazkodással. Nagy felelőssége a bölcsődében dolgozó szakembereknek a beilleszkedési nehézségek kori felismerése, és ezek korrigálása megfelelő segítséggel. Fontos, hogy a beilleszkedési problémáknak ne csak a kirívó magatartással párosuló eseteit vegyük észre, hanem azokat is, amikor egy gyermek a közösség peremhelyzetű tagjává kezd válni, nem vesz részt a közösség életében.

A fejlődésbeli egyéni eltérések figyelembevétele és az ehhez kapcsolódó egyéni bánásmód:

A képességgondozás a meglévő erősségek további fejlesztését jelenti. Az egyes erősségek fejlesztése azért bír rendkívüli jelentőséggel már bölcsődében is, mert hozzájárul mind az egészséges személyiségfejlődéshez, mind pedig a beilleszkedési, magatartási nehézségek enyhítéséhez, valamint nem utolsósorban a szociális hátrányok majdani leküzdéséhez. Azzal, hogy a gyermek valamely területen megmutatkozó „tehetségét” nem hagyjuk figyelmen kívül, hanem biztatjuk ennek fejlesztésére, megerősítjük önbizalmát, javítjuk önészlelését, és az alkotáshoz, tanuláshoz való viszonyát.

A környezeti nevelés a bölcsődében:

A bölcsődei környezeti nevelés célja, hogy a gyermek és környezete között megfelelő összhangot teremtsünk. Ezt elsősorban a gyermek környezettel kapcsolatos ismereteinek bővítésével próbáljuk megvalósítani, mert a megszerzett ismeretek készítetik az egyént a későbbiekben egy tudatos környezettisztelő magatartás tanúsítására. Az ismeretek bővítése mellett nagyon fontos a megfelelő példa biztosítása. A környezeti nevelés alapozó jellegű.

- Az intézményben belüli és más intézményekkel történő együttműködésmódja

A bölcsődei nevelés-gondozás a családi neveléssel együtt, azt kiegészítve szolgálja a gyermek fejlődését. A korrekt partneri együttműködés feltétele a kölcsönös bizalom, az őszinteség, a hitelesség, a személyes hangvétel (de nem bizalmaskodó), etikai szempontból megfelelő, az érintettek személyiségi jogait tiszteletben tartó, tapintatos, folyamatos kommunikáció, az információ megosztása. Az együttműködés kölcsönös, a gyermekről való gondoskodás közben a kisgyermeknevelőnek figyelembe kell vennie az otthoni egyéni szokásokat.

A napi beszélgetések, tájékoztatások: a szülőkkel való együttműködés legalapvetőbb formája bölcsődénkben.

Üzenő füzet: a folyamatos tájékoztatás eszköze, rendszeresen vezetett, mely tartalmazza a gyermekre vonatkozó aktuális és fontos információkat, a gyermek aktuális fejlettségi állapotát.

A hirdetőtábla: az általános, minden családot érintő aktuális programokról, változásokról, fontos tudnivalókról tájékoztatjuk a szülőket.

A szülői értekezlet: elsősorban az általános, minden családot érintő nevelési kérdések megbeszélésére, a bölcsődei élet megismertetésére nyújt segítséget.

A szülőcsoportos megbeszélések: már lehetőséget adnak a közvetlenebb, az adott csoportot érintő kérdések megvitatására, hiszen a csoport kisgyermeknevelőinek vezetésével történik, a csoportba járó gyermekek szüleit foglalkoztató nevelési témáról, egymás meghallgatása segít a szülői kompetencia megtartását.

Érdekképviseleti fórum: a szülői közösség képviselői segítik munkánkat, közvetítik a szülők jelzéseit, részt vesznek a bölcsőde programjainak szervezésében.

Nyílt nappal, őszinte tájékoztatással, hiteles, személyes, etikai szempontból megfelelő, a szülők személyes jogait tiszteletben tartó beszélgetésekkel alakítjuk kapcsolatainkat.

A bölcsődéből az óvodába menő gyerekek zavartalan átadása érdekében a bölcsőde kapcsolatot tart az óvodával. A kapcsolattartás folyamatos és a két intézmény egymás iránt kölcsönösen nyitott. A két intézmény gondozási-, nevelési gyakorlatának kölcsönös megismerése lehetővé teszi a nevelési folyamatok egymásra épülését. Az óvodába kerülő gyermekek nevét, jelét a bölcsődevezető átadja az óvodának, beiratkozás előtt az óvónő meglátogatja a leendő óvodásokat a bölcsődében és a kisgyermeknevelő is átlátogat csoportjával az óvodába. Az átszoktatási időszakban a kisgyermeknevelő meglátogatja a gyermekeket az óvodában és az 1-2 hónap után a kisgyermeknevelők és az óvónők közösen megbeszélnek az átadás-átvétel tapasztalatait.

A bölcsőde tagja a család- és gyermekjóléti központ által működtetett jelzőrendszernek, a jogszabályban meghatározott módon jelzési kötelezettséggel él az illetékes családsegítő felé, amennyiben az általa gondozott gyermek veszélyeztetettségét észleli.

- **A feladatellátás szakmai tartalma, módja, a biztosított szolgáltatások formái, köre, rendszeressége, a gondozási, nevelési, fejlesztési feladatok jellege, tartalma, módja:**

A családok támogatása, annak erősségeire építve a szülői kompetencia fejlesztése:

A bölcsődénk, mint a kisgyermekes családokkal kapcsolatba kerülő első gyermekintézmény jelentős szerepet tölt be a szülői kompetencia fejlesztésében. A család erősségeinek megismerése, támogatása pozitívumok kiemelésével valósul meg. A családi és bölcsődei nevelés összhangja, a szülők és a kisgyermeknevelők közötti egyenrangú, konstruktív, kölcsönös bizalmon alapuló partneri kapcsolat elengedhetetlen feltétele a kisgyermekek harmonikus fejlődéséhez. A szülő ismeri legjobban gyermekét, így közvetíteni tudja szokásait, igényeit, szükségleteit, nagymértékben segítve ezzel a kisgyermeknevelőt a gyermek ismeretén alapuló differenciált, egyéni bánásmód kialakításában. A kisgyermeknevelőink, mint szakemberek, szaktudásukra, tapasztalataikra építve, a szülők igényeihez igazodva közvetítik a kora gyermekkori fejlődéssel, neveléssel kapcsolatos ismereteket, módszereket.

Egészségvédelem, az egészséges életmód megalapozása:

A szakembereink feladata a kisgyermek fejlődésének nyomon követése, dokumentálása, támogatása, a harmonikus testi és lelki fejlődéshez szükséges egészséges és biztonságos környezet megteremtése. A primer szükségletek egyéni igények szerinti kielégítése a gondozási helyzetekben valósul meg. A rugalmas, a kisgyermek életkorához, egyéni fejlettségi szintjéhez és az évszakhoz igazodó napirend biztosításával, az életkornak megfelelő változatos és egészséges táplálkozást, a játék, a mozgás, a szabad levegőn való aktív tevékenység és pihenés feltételeit. Az egészséges életmód, az egészségnevelés érdekében törekszünk az alapvető kultúrhygiénés szokások kialakítására.

Az érzelmi és társas kompetenciák fejlesztése:

A biztonságot nyújtó nevelői magatartásunk magában foglalja a szakember érzelmi elérhetőségét és hitelességét, az érzelmek kifejezésére való ösztönzést, a pozitív és biztató üzenetek rendszeres közvetítését, a világos elvárások és határok megfogalmazását. A kisgyermek bölcsődénkbe kerülése több lehetőséget teremt a társas kapcsolatok megtapasztalására. Az együttlét helyzetei az én-érvényesítés, a tolerancia, az empátia gyakorlásának színterei, amelyek hozzájárulnak az érzelmi és társas kompetenciák fejlesztéséhez. Törekszünk az együttélés szabályainak elfogadtatására, a mások iránti nyitottság megőrzésére. A kisgyermeknevelőink feladata a kisgyermek beszédképességének fejlesztése érdekében az ingerekben gazdag, tiszta nyelvi környezet biztosítása, a kommunikációs kedv felkeltése és fenntartása a bölcsődei nevelés-gondozás minden helyzetében, mondókák, énekek, versek, mesék közvetítésével.

A megismerési folyamatok fejlődésének segítése:

A kisgyermek érdeklődésének erősítése a játékos felfedezés és a cselekvéses tanulás lehetőségeinek megteremtése a kisgyermeknevelőink aktív részvételével és a megfelelő környezet kialakításával történik. A bölcsődei nevelésünk-gondozásunk helyzeteiben a szakember ismeretet nyújt, segíti a tájékozódást, a tapasztalatok és élmények feldolgozását. A kisgyermek igényeihez igazodó közös tevékenység során szerepet kap az élmények, viselkedési és helyzetmegoldási minták nyújtása, az önálló próbálkozás és a kreativitás támogatása. Az önálló választás és a döntési képesség kialakulását segíti a bátorító, ösztönző nevelői magatartás.

A bölcsődei nevelés főbb helyzetei:

Alapvető szempont, hogy a bölcsődei élet a kisgyermek számára élményt nyújtó, részvételre motiváló, tanulási tapasztalatokat biztosító legyen. Valamennyi tevékenység, élethelyzet alakításának módszertani alapja az egyéni bánásmód érvényesítése, a gyermek pozitív önállósági törekvéseinek, önértékelésének erősítése.

Tanulás: A teljesítményelváráshoz kötött erőltetett ismeretgyarapításnak a bölcsőnkben nincs helye. A bölcsődei nevelésünk területén a tanulás fogalmát a lehető legtágabban értelmezzük. Tanulás, minden olyan tapasztalat-, illetve információszerzési folyamat, amely tartós változást idéz elő a viselkedésben, illetve a gondolkodásban, valamint elősegíti, hogy a gyermek megismerje önmagát és környezetét. A tanulás a gyermek korából és fejlettségéből adódó tevékenységbe ágyazottan történik. A tanulás legfontosabb irányítója a személyes kíváncsiság, az érdeklődés. A kisgyermekkor tanulás színterei a természetes élethelyzetek: a gondozás és a

játék, a felnőttel és a társakkal való együttes tevékenység és a kommunikáció. A tanulás formái az utánzás, a spontán játékos tapasztalatszerzés, a kisgyermeknevelő-gyermek interakcióból származó ismeretszerzés és szokáskialakítás. A beszéd a kisgyermekkorban tanulás nagyon fontos eleme. A kommunikatív képességek fejlődésének feltételei a biztonságos és támogató környezetben zajló felnőtt-gyermek és gyermek-gyermek interakciók.

Gondozás: A gondozás bensőséges interakciós helyzet a kisgyermeknevelő és a gyermek között, amelynek elsődleges célja a gyermek fizikai, testi szükségleteinek maradéktalan kielégítése. A személyes és a szociális kompetenciák kialakulásának egyik feltétele, hogy a gyermek csecsemőkortól kezdve aktívan vehessen részt a gondozási helyzetekben, lehetősége legyen úgy próbálkozni, hogy közben érzi a kisgyermeknevelő figyelmét, biztatását, támogató segítségét. Sikeres próbálkozásait a felnőtt megerősítéssel, dicsérettel jutalmazza, ami növeli az együttműködési kedvet. A gondozási helyzetekben sem érvényesülhet teljesítményelvárás. Lényege, hogy elegendő idő álljon rendelkezésre, mivel az egyes mozzanatok megtanulása gyakorlást igényel. A felnőttel való kommunikáció érzelmi töltése, a kisgyermeknevelőnek a gyermekről adott jelzései kihatnak az önelfogadásra, a személyiség egészséges alakulására. A gondozás minősége jelentős mértékben befolyásolja a szokások kialakulását és az önállósodás folyamatát.

Játék: A játék a gyermekkor legfontosabb tevékenysége, ami segít a világ megismerésében és befogadásában, elősegíti a testi, értelmi, érzelmi és szociális fejlődést. A kisgyermeknevelő a játék feltételeinek (megfelelő hangulat, hely, idő, eszközök) biztosításával és nevelői magatartásával támogatja az elmélyült, nyugodt játéktevékenysége a kreativitást. A kisgyermeknevelő a gyermek igényeitől és a helyzettől függően kezdeményez, esetenként mintát nyújt, szerepet vállal a játékban, annak tartalmát ötleteivel, javaslataival színesíti. A játék ad elsősorban lehetőséget a társas kapcsolatok alakulására. A kisgyermeknevelővel, a többi gyermekkel való együttlét örömforrás a kisgyermek számára, a társak viselkedése mintát nyújt, segítve a szociális képességek fejlődését.

Mozgás: A csecsemő- és kisgyermekkor az alapvető mozgásformák kialakulásának és fejlődésének időszaka. A kisgyermekmozgásigénye rendkívül nagy, számukra örömforrás a mozgás. Ezért a szobában és az udvaron is biztosítani kell a minél nagyobb mozgásteret, a mozgásfejlesztő játékokat. A játékeszközökkel szemben elvárás, hogy felkeltsék az érdeklődést, fenntartsák a mozgásaktivitást és használatuk biztonságos legyen. Biztosítani kell a környezet balesetmentességét és a veszélyforrások kiküszöbölését. Csecsemőknek olyan játszóhelyet biztosítunk, amely védett, de elegendő hely áll rendelkezésre, például hempergő, elkerített szobasarok. A nagymozgásos játékokra a szabadban, az udvaron és a teraszon több lehetőség nyílik. Minél változatosabb mozgásra van lehetősége a kisgyermeknek, annál nagyobb örömet lelik a játékban. A mozgásfejlesztő eszközök használata során a kisgyermek szabadon próbálhatja, végezheti az egyes mozgásformákat, fejlődik mozgáskoordinációjuk, harmonikussá válik a mozgásuk. Az önállósági törekvések támogatása során a gondozási műveletekben való aktív részvétel lehetőséget ad a praktikus mozgások gyakorlására, finomítására.

Mondókák, ének: A bölcsődei ellátásunk sokrétű zenei élményt átélésére, tapasztalatszerzésre ad lehetőséget a környezet hangjainak megfigyelése, a kisgyermeknevelő ének- és beszédhangja, spontán dúdolgatása, ritmusok szövegmondása, a dallam és ritmushangszerek hallgatása, megszólaltatása, a közös éneklés. A kisgyermek életkori sajátosságaihoz, egyéni fejlettségéhez, érzelmi, hangulati állapotához igazodó, felelősséggel kiválasztott és alkalmazott játékos mondókák, gyermekdalok, napdalok és értékes zeneművek felkeltik a

kisgyermek érdeklődését, formálják esztétikai érzékenységét, zenei ízlését, segítik a hagyományok megismerését és továbbélését. A személyes kapcsolatban, játékhelyzetekben átélte mondókázás, éneklés, zenehallgatás pozitív érzelmeket kelt, örömlélményt, érzelmi biztonságot ad a kisgyermeknek. Az ismétlődések, a játékos mozdulatok megerősítik a zenei élményt, a zenei emlékezetet. Érzelmi alapon segítik az anyanyelv, a zenei anyanyelv elsajátítását, a személyiség fejlődését, hozzájárulnak a kisgyermek lelki egészségéhez, valamint a csoportban a derűs, barátságos légkör megteremtéséhez. A bölcsődénkben a zenei nevelés eredményes megvalósítása lehetőséget nyújt a kisgyermek további zenei fejlődésére.

Vers, mese: A vers, mese nagy hatással van a kisgyermek érzelmi és értelmi fejlődésére (ezen belül a beszéd, a gondolkodás, az emlékezet és a képzelet fejlődésére), valamint a szociális fejlődésre. A versnek elsősorban a ritmusa, a mesének pedig a tartalma hat az érzelmeken keresztül a személyiségre. A verselés, mesélés, képeskönyv-nézegetés bensőséges kommunikációs helyzet, így egyszerre feltétele és eredménye a kisgyermek alapvető érzelmi biztonságának. A gyermek olyan tapasztalatokra, ismeretekre tesz szert, amelyeknek megszerzésére más helyzetekben nincs lehetősége. A közös mesélés élménye segíti az aktív szókincs kialakulását és a világról való ismeretek megszerzését. A bölcsődében a népi és az irodalmi műveknek egyaránt helye van. A helyzetek alakítását, alakulását a gyermekek pillanatnyi érzelmi állapota és ebből fakadó igényei befolyásolják elsősorban.

Alkotó tevékenységek: Az öröm forrása maga a tevékenység – az érzelmek feldolgozása és kifejezése, az önkifejezés –, nem annak eredménye. A kisgyermeknevelőink feladata a tárgyi feltételek és elegendő idő biztosítása, az egyes technikák, eszközhasználat megmutatása, a kisgyermek pillanatnyi igényének megfelelő technikai segítségnyújtással az alkotókedv ébrentartása. A kisgyermek alkotásának elismerésével és megbecsülésével a kisgyermeknevelőink segítik az alkotó tevékenységek iránti érdeklődés fenntartását és az alkotásból fakadó öröm személyiségfejlődésre gyakorolt pozitív hatásainak érvényesülését. A leggyakoribb alkotó tevékenységi formák a bölcsődénkben: gyöngyfüzés, nyomhagyó eszközök használata, firkálás, gyurmázás, ragasztás, gyűrés, tépés, ujjfestés vagy vastag ecsettel festés. Ezeket a kisgyermeknevelők külön tervezik, és készítik elő.

Egyéb tevékenységek: Ezek a tevékenységek valamilyen élethelyzet közös előkészítéséhez és megoldásához, a környezet aktív megismeréséhez, az egymásról és a környezetről való gondoskodáshoz kapcsolódnak (pl. babafürdetés, viráglocsolás őszi falevelek gereblyézése, karácsonyi süteményszagztatás stb.). Az öröm forrásai az „én csinálom” élményének, az együttességnek, a közös munkálkodásnak és a tevékenység fontosságának, hasznosságának átélése. A kisgyermek bármikor bekapcsolódhat, és bármikor kiléphet, az önkéntesség nagyon fontos, a tevékenykedés nem lehet feladat. Ezek a helyzetek lehetőséget nyújtanak az együttműködésre, a feladatok megosztására, ok-okozati összefüggések felfedezésére, megértésére.

A bölcsődei nevelés megvalósításának sajátos feltételei:

Saját kisgyermeknevelő rendszer: A kisgyermeknevelőink a bölcsődei nevelésünk szakembere, akik személyiségükkel, nevelői attitűdjükkel mintát jelentenek a családok és a gyermekek számára egyaránt. A saját kisgyermeknevelő rendszer a biztonság és a stabilitás megteremtésének szabályán alapul. A csoport vagy a csoport gyermekeinek egy része tartozik közvetlenül egy kisgyermeknevelőhöz. A saját kisgyermeknevelő szoktatja be a gyermeket a bölcsődébe és a bölcsődébe járás egész időtartama alatt ő a kisgyermek nevelője (felmenőrendszer). Ő kíséri figyelemmel a kisgyermek fejlődését, tartja számon az egyes

fejlődési állomásokat, vezeti az ehhez kapcsolódó szakmai dokumentációt és felelősséggel tartozik a rábízott gyermekekért. A saját kisgyermeknevelő rendszerben több figyelem jut minden gyermekre, számon lehet tartani a gyermekek egyéni igényeit, problémáit, szokásait, elsősorban a saját kisgyermeknevelő segíti őt át a bölcsődei élet során adódó nehézségeken.

Gyermekcsoportok szervezése: A bölcsődénkben a gyermekcsoportok létszáma jogszabály által meghatározott. Az előírtnál magasabb csoportlétszám nem fogadható el, mivel a minőségi bölcsődei nevelést az életkornak és a sajátos igényeknek megfelelő felnőtt-kisgyermek arány garantálja. A bölcsődei nevelés alapelveinek megfelelően a kisgyermek a bölcsődébe járás teljes időtartama alatt ugyanabba a gyermekcsoportba jár. Életkor szerint homogén és vegyes csoportok egyaránt előfordulnak. A szakmai elveknek megfelelőbb az életkor szerinti homogén csoport, mert a gyermekek közötti nagy egyéni különbségek kezelése homogén csoportban sem könnyű feladat és a vegyes korcsoport előnyei a bölcsődés korban kevésbé érvényesülnek, mint a későbbi életszakaszokban.

Napirend: A jól szervezett, folyamatos, ugyanakkor rugalmas napirend a kisgyermekek igényeinek, szükségleteinek kielégítését, a nyugodt, kiszámítható, folyamatos gondozás feltételeit, annak megvalósítását biztosítja, megteremtve a biztonságérzetet, a kiszámíthatóságot, az aktivitás és az önállósodás lehetőségét. A napirenden belül az egyes kisgyermek igényeit úgy biztosítjuk, hogy közben a csoport életében is áttekinthető rendszer legyen, a gyermekek tájékozódhassanak a várható eseményekről, kiiktatódjon a felesleges várakozási idő. Ez egyben a csoport belső nyugalma is biztosítja. A napirend függ a gyermekcsoport életkori összetételétől, fejlettségétől, szükségleteitől, de befolyásolják azt az évszakok, az időjárás, a csoportlétszám és egyéb tényezők is. A napirend kialakításának további feltételei a személyi állandóság (saját kisgyermeknevelő rendszer), a tárgyi feltételek, a jó munkaszervezés, a bölcsődei dajkával való összehangolt munka, a kisgyermekek otthoni életének, életritmusának lehetőség szerinti figyelembevétele.

Családok támogatásának módszerei:

A családok támogatása a családban hatékonyan működő erőforrások felkutatására és ezen erőforrások eredményes működtetésére irányul, mely hozzájárul a család szocializációs funkciójának minél szélesebb körű kibontakozásához. Ez a megközelítés szem előtt tartja a családi nevelés elsődlegességét a bölcsődei ellátás családi nevelésre való épülését. A kapcsolattartásnak, tájékoztatásnak több formája van, mindegyik más-más szerepet tölt be, ezért célszerű párhuzamosan minél többet alkalmazni belőlük.

A családlátogatás: A családlátogatás célja a családdal való kapcsolatfelvétel, a kisgyermek és a szülők otthoni környezetben való megismerése. Lehetőség szerint az első családlátogatásra a beszoktatás megkezdése előtt, a kisgyermek ébrenléti idejében kerül sor. A családlátogatás arra is lehetőséget nyújt, hogy a szülő bővebben informálódjon a bölcsődei életéről, jobban megismerje azokat a kisgyermeknevelőket, akikre gyermekét bízta. A családlátogatás fontos színtere a bizalmi kapcsolat megalapozásának, ami feltétele a későbbi jó együttműködésnek.

Beszoktatás: A szülővel történő fokozatos beszoktatás a családdal való együttműködést helyezi előtérbe. Az anya, az apa vagy más családtag jelenléte biztonságot ad, segíti a kisgyermeknevelő és a gyermek között az érzelmi kötődés kialakulását, ezzel a gyengéd átmenetet, az új környezethez való alkalmazkodást. A szülővel történő fokozatos beszoktatás folyamata során a kisgyermeknevelő tovább építi a bizalmi kapcsolatot, a szülő információt nyújt a bölcsődei nevelés tartalmáról és a kisgyermekfejlődés sajátosságairól.

Napi kapcsolattartás: A napi kapcsolattartás célja a rövid, kölcsönös informálás a kisgyermek érzelmi állapotáról, hangulatáról, az őt érintő napi történésekről, változásokról. Az egyéni igények, kérések megfogalmazására is ezen alkalmakkor kerül sor. Az interakciós helyzetek a pozitív hangvétel jellemzi, de a negatív eseményekről is tényyszerű tájékoztatás történik, a szakmai etikai szabályoknak és az időkereteknek megfelelően.

Egyéni beszélgetés: Az egyéni beszélgetés a kisgyermek fejlődéséről szóló részletes, kölcsönös tájékozódást vagy a hosszabb megbeszélést igénylő kérdések, nevelési problémák közös átgondolását szolgáló találkozási forma. Kezdeményezheti a szülő, a kisgyermeknevelő, a szakmai egységvezető. A szakmai kompetencián túlmenő kérdésben kérhető egyéb szakember közreműködése.

A bölcsőde hagyományos ünnepei:

Minden gyermeknek megünnepeljük a születésnapját. Gyertyát gyújtanak, verssel, énekkel köszöntik az ünnepeltet és megajándékozzák. Mikulás- és Karácsonyvárás, az ünnepre való készülődés. Dekorációval külsőségekben jelezzük az ünnep hangulatát. Alkalmához illő versek, énekek mondása. Mikuláscsomaggal kedveskedik a gyermekeknek. Karácsonyra díszeket készítenek és az ünnepen a csoportok feldíszítik saját karácsonyfájukat. Meglátogatják egymást a csoportok és megajándékozzák egymást. Farsangkor a gyermekek jelmezbe öltöznek, táncolnak, játszanak. Meglátogatják és megvendégelik egymást a csoportok. Húsvétkor tojást festenek, a témával kapcsolatos képeket festenek, ragasztanak. Az udvaron megkeresik a Nyuszi ajándékát. Az alkalomhoz illő verseket, énekeket mondanak, énekelnek. Anyák napján minden gyermek virággal, verssel, énekkel köszönti édesanyját. Gyermeknapon vidám családi napot szervezünk a szülőkkel együtt, közös játékokkal, versennyel, műsorral telik a nap.

- Az ellátás igénybevételének módja

A személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások igénybevétele önkéntes, az ellátást igénylő kérelmére történik. A kérelmet az 1997. évi XXXI törvényben (a továbbiakban: Gyvt.) foglaltak szerint kell előterjeszteni. A bölcsődei ellátás igénybevételének megkezdése előtt az igazgató a kérelmezővel, illetve törvényes képviselőjével írásban megállapodást köt, amellyel az ellátás igénybevételére intézményi jogviszony létesül.

A bölcsődei ellátás keretében a gyermek húszhetes korától nevelhető és gondozható, a gyermek hároméves koráig a Gyvt.-ben meghatározottak szerint.

- A szolgáltatásról szóló tájékoztatás helyi módja:

- Helyi sajtó.
- A szolgáltatás székhelyén, telephelyén szóban, telefonon, e-mailben.
- A társult települések Polgármesteri Hivatalában.

- Az igénybe vevők és a személyes gondoskodást végző személyek jogainak védelmével kapcsolatos szabályok

A szülő joga, hogy

- megválassza az intézményt, amelyre gyermeke gondozását, nevelését bízta,
- megismerje a gyermekcsoportok életét,

- megismerje a gondozási-nevelési elveket,
- a bölcsőde működését illetően mondjon véleményt, tegyen javaslatot,
- megismerje a gyermekek ellátásával kapcsolatos dokumentumokat.

A szülő kötelessége, hogy

- a gyermeke ellátásában közreműködő személyekkel, intézményekkel együttműködjön,
- betartsa az intézmény Házirendjét.

A gyermek joga, hogy

- segítséget kapjon a saját családjában történő nevelkedéséhez, személyiségének kibontakoztatásához, a fejlődését veszélyeztető helyzet elhárításához, a társadalomba való beilleszkedéshez,
- sérülés, tartós betegség esetén a fejlődését és személyisége kibontakozását segítő különleges ellátásban részesüljön,
- a fejlődésére ártalmas környezeti és társadalmi hatások, valamint az egészségre káros szerek ellen védelemben részesüljön,
- emberi méltóságát tiszteletben tartsák, a bántalmazás – fizikai, szexuális vagy lelki erőszakkal –, az elhanyagolással szemben védelemben részesüljön,
- a hátrányos megkülönböztetés minden formájától mentes gondozásban-nevelésben részesüljön.

Érdekképviselői fórum:

- megvizsgálja az elé terjesztett panaszokat,
- dönt a hatáskörébe tartozó ügyekben,
- intézkedéseket kezdeményezhet a fenntartónál, az intézmény ellenőrzését ellátó megyei gyámhivatalnál, illetve más hatáskörrel rendelkező szervnél,
- véleményt nyilváníthat a gyermekeket érintő ügyekben az intézmény igazgatójánál és szakmai egységvezetőjénél,
- Egyetértési jogot gyakorol a házirend jóváhagyásával.

A gyermekjóléti szolgáltatást végzők jogai:

- a munkavégzéssel kapcsolatos megbecsülést megkapják,
- tiszteletben tartsák emberi méltóságukat és személyiségi jogaikat,
- munkájukat elismerjék,
- a munkáltató megfelelő munkavégzési körülményeket biztosítson számukra.
- **A szolgáltatást nyújtók folyamatos szakmai felkészültsége biztosításának módja, formái**

A szakmai továbbképzés az intézmény által készített, jogszabály által előírt továbbképzési ütemtervnek megfelelően történik. A munkájára igényes szakember a továbbképzéseken való részvételen felül is rendszeresen képi magát. Elvárás a dolgozók részére a lelkiismeretes munkavégzés, a szülőkkel való kapcsolatra, partneri együttműködésre törekvés, a gyermeki jogok érvényesülésének biztosítása, valamint a Szociális Munka Etikai Kódexének és jelen szakmai programban, a házirendben megfogalmazott szabályok betartása.

Ózd és Térsége Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti Integrált Intézmény
Katona József úti Bölcsőde

Székhely: 3600 Ózd, Városház tér 1.

Telephely: 3600 Ózd, Katona József út 2-4.

Telefon: 48 / 471-761

Iktatószám:

Ügyintéző:

MEGÁLLAPODÁS

gyermekjóléti alapellátás igénybevételére

Megállapodó felek:

- egyrésztől

Ózd és Térsége Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti Integrált Intézmény (székhely: 3600 Ózd, Városház tér 1.) (a továbbiakban: Szolgáltató), képviseli: igazgató,

- másrésztől

a bölcsődei ellátásban részesülő gyermek szülője (törvényes képviselője)

Családi és utónév:

Születési családi és utónév:

Születési hely, idő:

Anyja születési családi és utóneve:

TAJ száma:

Gyermek adatai:

Családi és utónév:

Születési családi és utónév:

Születési hely, idő:

Anyja születési családi és utóneve:

TAJ száma:

mint a szolgáltatást igénybe vevő (a továbbiakban: Igénybe vevő),

a továbbiakban együtt: Felek.

1. Felek rögzítik, hogy a Katona József úti Bölcsőde a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvényben (a továbbiakban: Gyvt.) meghatározottak szerint gyermekjóléti alapellátást nyújtó, gyermekek napközbeni ellátását biztosító, bölcsődei ellátást nyújtó intézményi egység.

2. Felek tudomásul veszik, hogy jelen Megállapodás aláírásával a Katona József úti Bölcsőde szolgáltatásainak igénybevételére jogosító intézményi jogviszony létesül.

3. Felek e Megállapodást

határozott időre:

határozatlan időre kötik.

A szolgáltatás igénybevételének kezdeti időpontja: .....

4. Felek rögzítik, hogy Igénybe vevő a Katona József úti Bölcsőde szolgáltatásainak igénybevételére e Megállapodás aláírásának napjától, az intézményi jogviszony fennállásának időtartama alatt jogosult.

5. Szolgáltató kijelenti, hogy az általa működtetett Katona József úti Bölcsőde a B.-A.-Z. Megyei Kormányhivatal Szociális és Gyámhivatala által kiadott jogerős és érvényes határozata szerint bejegyzésre került a Szolgáltatói nyilvántartásba.

6. Szolgáltató kijelenti továbbá, hogy az általa nyújtott szolgáltatások a Gyvt.-ben és végrehajtási rendeleteiben, illetve egyéb vonatkozó jogszabályokban foglaltaknak megfelelnek.

7. Szolgáltató vállalja, hogy az intézményi jogviszony időtartama alatt bölcsődei ellátás keretében a gyermek számára biztosítja a

- szakszerű gondozást, nevelést, testi-lelki szükségletek kielégítését, a fejlődés és a szocializáció segítségét,
- napi négyeszeri étkezést,
- a fejlődéshez szükséges egészséges, biztonságos és esztétikus környezetet,
- egészségvédelmet, egészségnevelést, kultúrhigiénés szokások kialakulásának segítségét,
- állandóságot (saját kisgyermeknevelő rendszer), egyéni bánásmódot,
- időjárástól függően napi lehetőséget a szabad levegőn való játékra,
- személyi higiéne feltételeinek biztosítását,
- korcsoportnak megfelelő játékeszközöket,
- bölcsődei orvosi ellátást,
- óvodai életre való felkészítést,
- felmerülő problémák esetén a segítségnyújtás lehetőségeit, a szolgáltatások elérhetőségeivel,
- táplálékallergiás gyermekek étkeztetését.

8. A Szolgáltató a szülő számára biztosítja:

- a házirend és az ellátás megismertetését,
- a beszoktatáshoz, adaptációhoz szükséges időt, feltételeket,
- tájékoztatást a gyermekével napközben történt eseményekről,
- rendszeres betekintést a kisgyermeknevelő által vezetett, gyermek fejlődését nyomon követő dokumentációba,
- szülőcsoportos beszélgetéseket, egyéni beszélgetéseket a kisgyermeknevelővel, szakmai egységvezetővel,
- tájékoztatók, étrendek megismertetését,
- a gyermekük játéktevékenységébe való betekintést,
- a bölcsőde által szervezett nyílt napon való részvételt,
- a panaszjog gyakorlását,
- a személyes adatok védelmét, a titoktartást.

9. Igénybe vevő vállalja az intézményi jogviszony időtartama alatt:

- a) e Megállapodásban foglaltak betartását,
- b) jövedelmi viszonyaiban, jogosultsági feltételeiben, illetve személyes adataiban bekövetkező változások haladéktalan bejelentését,

- c) az intézmény Házi rendjének betartását,
- d) szoros együttműködést a gyermek kisgyermeknevelőjével,
- e) az ellátás igénybevételéhez szüksége igazolásokat, dokumentációkat beszerzi,
- f) a térítési díjra vonatkozó előírásokat betartja.

10. Személyi térítési díj megállapítására, fizetésére vonatkozó szabályok

10.1. A Gyvt. 146. §-a értelmében a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátás keretében biztosított gyermekek napközbeni ellátásáért, valamint a gyermekétkeztetésért térítési díjat kell fizetni.

10.2. A fenntartó jogszabályban meghatározottak szerint megállapítja az ellátás intézményi térítési díját, amely – a gyermekétkeztetés kivételével – a szolgáltatási önköltség és a központi költségvetésről szóló törvényben biztosított támogatás különbözete.

10.3. A kötelezett által fizetendő térítési díj összegét (a továbbiakban: személyi térítési díj) az intézményvezető konkrét összegben állapítja meg.

10.4. A bölcsődében az intézményvezető megállapítja a bölcsődei ellátás keretében biztosított gyermekétkeztetésre vonatkozó személyi térítési díjat, valamint emellett – a fenntartó döntésétől függően – a bölcsődei ellátás keretében nyújtott gondozásra is megállapíthat személyi térítési díjat.

10.5. A gyermekétkeztetés intézményi térítési díjának alapja az élelmezés nyersanyagköltségének egy ellátottra jutó napi összege.

10.6. A gyermekétkeztetés személyi térítési díját az intézményvezető az élelmezés nyersanyagköltségének egy ellátottra jutó napi összeg általános forgalmi adóval növel összegének az igénybe vett étkezések számának, valamint a normatív kedvezményeknek a figyelembevételével állapítja meg.

10.7. Ózd Város Önkormányzata Képviselő-testületének **6/2014. (VII. 18.)** önkormányzati rendelete 33. § alapján Szolgáltató **Katona József úti Bölcsőde megállapított gondozási intézményi térítési díja: 0,- Ft, megállapított intézményi étkeztetési térítési díj: nettó 350,- Ft/nap/fő.**

Fentiekre tekintettel az Ön által fizetendő gyermekétkeztetési személyi térítési díj összege: 350,-Ft/nap.

10.8. A megállapított személyi térítési díjat a szakmai egységvezetőnél előre, egy összegben, minden hónapban a megjelölt napokon kell befizetni. Az igénybe nem vett étkezés díja a következő hónapban kerül visszafizetésre.

10.9. A normatív kedvezmény igénybevételének feltétele a „Nyilatkozat” nyomtatvány kitöltése.

10.10. A gyermek bölcsődei ellátásának megszűnését követően az intézményvezető írásban tájékoztatja a szülőt a térítési díj túlfizetéséről, a visszafizetés módjáról, illetve szintén írásban keresi fel azt a szülőt, akinek térítési díj hátralék fizetési kötelezettsége van. Az intézményvezető mindkét esetben 15 napos határidőt jelöl meg.

11. Az ellátás megszűnésének módjai

- a) igénybe vevő saját kérésére,
- b) határozott idejű elhelyezés esetén a megjelölt időtartam leteltével,
- c) a jogosultsági feltételek megszűnésével,
- d) ha a gyermek betöltötte a 3. életévét és a bölcsődei gondozási-nevelési év végéhez ért, vagy a 4. életév betöltését követő augusztus 31-én,
- e) sajátos nevelési igényű gyermekek esetében az ellátás a gyermek 6. életévének betöltését követő augusztus 31-én,

- f) ha felvételt követően a szülő a gyermeke részére a bölcsődei ellátást egybefüggően 15 napot át, bejelentés nélkül – igazolatlanul – nem veszi igénybe,
- g) ha a bölcsőde orvosának szakvéleménye szerint egészségi állapota miatt bölcsődében nem gondozható,
- h) ha a gyermek magatartászavara veszélyezteti a többi gyermek fejlődését, és erről a bölcsőde orvosa, a pszichológus szakvéleményt ad ki,
- i) ha a szülő az iskolarendszerű, vagy iskolarendszeren kívül, nappali tagozató képzést követően nem létesít munkaviszonyt.

12. Jogorvoslati lehetőségek

12.1. Igénybe vevő vagy a térítési díjat megfizető személy, írásban panasszal élhet

- az alapellátás vezetőnél,
- a szolgáltatónál,
- a gyermekjogi képviselőnél,
- az érdekképviselői fórumnál.

12.2. Amennyiben igénybe vevő vagy a térítési díjat megfizető személy nem ért egyet Szolgáltatónak az intézményi jogviszonnyal, vagy a személyi térítési díjjal, kapcsolatos döntésével, az Ózdi Polgármesteri Hivatal Hatósági és Szociális Osztályához benyújtott, de Ózd Kistérség Többcélú Társulása Társulási Tanácsához címzett fellebbezéssel élhet. Ezt követően a Társulási Tanács döntésének felülvizsgálata bíróságtól kérhető.

13. Jelen Megállapodás két megegyező példányban készült, amelyből egy példányt Igénybe vevő, egy példányt Szolgáltató vesz át.

Jelen Megállapodást Felek elolvasták, annak tartalmát megértették, és mint akaratukkal mindenben egyezőt írták alá.

Dátum:

Igénybe vevő
(törvényes képviselő) aláírása

Az igazgató nevében:

szakmai egységvezető

ph.

Kapják: 1. Igénybe vevő/törvényes képviselő
2. Szolgáltató/Ügyirat

HÁZIREND

Bölcsőde címe: 3600 Ózd, Katona József út 2 – 4.
Telefonszáma: 48/471 – 761

1. A bölcsőde nyitvatartási ideje: munkanapokon 5.00 – 17.00 óráig tart.
2. A bölcsőde naponta 5.00 órától 9.00 óráig fogadja az érkező gyermekeket. Kérjük, hogy 8.00 – 8.30 óra között ne zavarják a reggelizést, gyermekükkel előtte, vagy utána érkezzenek. A gyermekek hazaviteléről délután 17.00 óráig gondoskodjanak.
3. A bölcsődéből a gyermeket csak a szülő, vagy az általa írásban megbízott személy viheti el. 14 éves kor alatti kiskorú e feladattal nem bízható meg.
4. A bölcsődéből távozáskor, miután a szülő gyermekét átvette, a bölcsőde egész területén a szülő viseli a teljes felelősséget gyermeke iránt.
5. A bölcsődei átadóban minden gyermeknek külön szekrénye van a ruhák tárolására. Kérjük, hogy csak a legszükségesebb dolgokat tárolják a szekrényben, mert a bölcsődében hagyott, illetve a gyermekek személyes tárgyaiért felelősséget vállalni nem tudunk.
6. A bölcsődeorvos kitiltó és vizsgálatokra vonatkozó utasításait kérjük betartani.
7. A bölcsődébe csak egészséges gyermek hozható. A közösség egészsége érdekében lázas (37,5 C és ennél magasabb hőmérsékletű), antibiotikumot szedő, vagy fertőzésre gyanús gyermek a bölcsődét nem látogathatja. A családban előforduló fertőző betegségről a bölcsődét értesíteni kell.
8. A gyermek gyógyszer és ételérzékenységről a szülő írásban tájékoztassa a bölcsődét, a kivizsgálás eredményét kérjük bemutatni.
9. Abban az esetben, ha a gyermek napközben megbetegszik a bölcsődében, a kisgyermeknevelő értesíti a szülőt, illetve a hozzátartozót. Ehhez feltétlenül szükséges a pontos cím és telefonszám. Kérjük, hogy ilyen esetben minél előbb gondoskodjon a gyermek hazaviteléről, illetve orvosi ellátásáról, ezzel is növelve a gyógyulás esélyeit. Betegség miatt hiányzó gyermeket, csak (egészséges, közösségbe mehet) orvosi igazolással tudjuk fogadni. A megtörtént kötelező védőoltásokról folyamatosan kérjük a tájékoztatást.
10. Ha a szülő a gyermekét betegség vagy más ok miatt nem viszi bölcsődébe, a távolmaradás okát 48 órán belül közölje a szakmai egység vezetőjével, kisgyermeknevelővel.

11. A család és a bölcsőde kapcsolatának erősítésére lehetőséget biztosítunk a szülővel történő beszoktatáson túl a kisgyermeknevelő – szülő napi találkozásaira, az üzenő füzetben keresztül történő információcserére, szülői értekezletre, csoportbeszélgetésekre. Módot adunk a családoknak a bölcsőde életébe való betekintésre is. Kérjük, hogy látogatásuk időpontját a gyermekük kisgyermeknevelőjével előre egyeztessék.
12. Az üzenő füzetbe történő bejegyzéseiket szívesen vesszük, akár a gyermek egészségi állapotáról, akár a gyermek fejlődésére, vagy otthoni eseményekre vonatkozóan.
13. Kérjük, hogy a térítési díjat az előre jelzett napon pontosan fizessék be. Fizetési és egyéb gondjaik esetén keressék a bölcsőde szakmai egységvezetőjét, aki felvilágosítással és segítőkészséggel áll szíves rendelkezésükre.
14. A bölcsődében Érdekképviselői Fórum működik érdekképviselői szervként. Tagjai a bölcsődés gyermekek szülei, a bölcsőde dolgozói, illetve a fenntartó részéről delegált személy. A szülőnek joga van az Érdekképviselői Fórumhoz fordulni gyermekük ellátását érintő panaszokkal. Ha a kivizsgálás eredményéről 15 nap után nem kapnak értesítést, illetve az intézkedéssel nem értenek egyet, joguk van a fenntartóhoz fordulni.
15. Ha a szülő a hiányzást előző nap 7.30 óráig nem jelenti, akkor a hiányzás első napja még jelenlétnak számít, mert az étkezést aznap már nem lehet lemondani az előre történt élelmiszer megrendelése miatt.
16. A bölcsőde területén és a bölcsőde udvarán a dohányzás szigorúan tilos!

Pandémiás cselekvési terv

A biztonságos kisgyermekellátás feltétele a járványügyi szabályok betartása.

Általános elvek

A bölcsődét csak egészséges gyermek látogathatja, amelyről a szülőket a gyermek átvétele előtt minden nap nyilatkoztatni kell.

Amennyiben a gyermek vagy a bölcsődei dolgozó bármely fertőző betegség tüneteit mutatja, otthon kell maradnia mindaddig, amíg orvosi javaslatra újra közösségbe mehet.

A gyermek fogadása

A gyermek egy kísérővel érkezik a bölcsődébe. Az öltözőben a 1,5 m-es távolságot tartani kell, ennek érdekében egyszerre csak két gyermek tartózkodhat egy-egy kísérővel a helyiségben. A szülők szájmaszkban léphetnek be a bölcsődébe és belépéskor a kézfertőtlenítésről a szülő és a gyermek esetében egyaránt gondoskodni kell.

A bejáratnál fertőtlenítő lábtörölőt kell elhelyezni. A szülők szájmaszkban léphetnek be. Belépéskor a kéz fertőtlenítése a szülő és a gyermek esetében egyaránt kötelező. A fertőtlenítő folyadékot az intézmény biztosítja.

A vészhelyzet idején a családlátogatást digitális csatornákon keresztül kell megvalósítani.

Amennyiben feltétlen szükséges a megfelelő egészségügyi előírások betartásával a személyes találkozás megvalósítható.

Abban az esetben, ha a kisgyermeknevelő problémát észlel és ennek megoldásához szükséges a család otthonában történő egyeztetés, úgy a családlátogatás megtartható.

Beszoktatás

A pandémia miatt elmaradt beszoktatások fokozatosan, szülővel együtt történnek. A szülőknek a beszoktatás során a zárt terekben szájmaszkot kell viselniük, ezen kívül a csoportszobában lábvédő zsák vagy váltó papucs viselése kötelező.

Szülői értekezlet

Szülői értekezlet tartása bölcsődei egységenként kisebb csoportlétszámban történik, amennyiben az időjárás lehetővé teszi, úgy az a bölcsőde udvarán kerül megrendezésre.